

Prima instanță: Judecătoria Soroca
Judecător: Gh. Mîra
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: E. Ababei, G. Polivenco, A. Rotaru

Dosarul nr. 2ra-2944/14

DECIZIE

15 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadi, Vladimir Timofti,
Iuliana Oprea, Ion Druță

examinînd recursul declarat de Colegiul Tehnic Agricol din Soroca,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Jamba
Valentina împotriva Colegiului Tehnic Agricol din Soroca cu privire la
anularea ordinului de concediere, încasarea indemnizației de concediere, a
prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 01 aprilie 2014, prin care a
fost menținută hotărîrea Judecătoriei Soroca din 22 octombrie 2013, prin care
acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 28 noiembrie 2012, Jamba Valentina s-a adresat cu cerere de chemare
în judecată împotriva Colegiului Tehnic Agricol din Soroca, solicitînd
anularea ordinului de concediere, încasarea indemnizației de concediere,
încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că din 26 iulie 1953 pînă la 01
septembrie 2012 a activat în calitate de profesor de informatică la Colegiul
Tehnic Agricol din or. Soroca în baza contractului individual de muncă
încheiat pe perioadă nedeterminată. La data de 09 noiembrie 2006, deși i-a
fost stabilită pensia pentru limită de vîrstă, a continuat să activeze. Mai indică
reclamanta că pentru activitatea sa profesională la 15 noiembrie 2010 a fost
decorată cu medalia „Meritul Civic”.

La data de 29 august 2012, fiind în anticamera directorului Colegiului
Tehnic Agricol din Soroca, i s-a adus la cunoștință sub semnătură ordinul nr.
64 din 20 august 2012 privind încetarea contractului individual de muncă
începînd cu data de 01 septembrie 2012.

Ordinul cu privire la încetarea contractului individual de muncă a fost emis în baza art. 47 alin. (2) lit. d) din Legea învățământului nr. 547 XIII din 21 iulie 1995 și în baza art. 301 alin. (1) lit. c) Codul Muncii.

Consideră reclamanta că ordinul nr. 64 din 20 august 2012 privind încetarea raporturilor de muncă este ilegal, deoarece în perioada respectivă potrivit ordinului nr. 51 din 27 iunie 2012, începînd cu data de 28 iunie 2012 aceasta se afla în concediu, iar în perioada aflării în concediu nu se admite concedierea salariatului.

Ziua de 01 septembrie 2012 a fost zi de sîmbătă, zi de odihnă, iar prin urmare nu putea fi ultima zi de muncă și după cum este stipulat în art. 81 alin. (2) Codul Muncii ca „ziua încetării contractului individual de muncă se consideră ultima zi de muncă”.

Mai indică reclamanta că la emiterea ordinului privind încetarea raporturilor de muncă administrația Colegiului Tehnic Agricol nu a ținut cont de prevederile art. 47 alin. (2) lit. d) din Legea învățământului și nu a coordonat în prealabil cu Ministerul Educației concedierea ei.

Totodată, reclamanta pretinde că la eliberarea din funcție au fost aplicate criterii de concediere discriminatorii, deoarece toți pensionarii concediați în baza aceleiași temeii juridic art. 301 alin. (1) lit. c) Codul muncii au fost reangajați cu excepția reclamantei, căreia nici nu i s-a propus alt loc de muncă.

La fel, indică reclamanta că la încetarea raporturilor de muncă nu i-a fost restituit carnetul de muncă în ziua eliberării din serviciu după cum prevede art. 66 alin. (5) Codul Muncii, prin ce a fost privată ilegal de posibilitatea de a munci.

Din considerentele enunțate, reclamanta Jamba Valentina solicită anularea ordinului nr. 64 din 20 august 2012 privind încetarea contractului individual de muncă în partea datei de concediere – 01 septembrie 2012, de recunoscut data încetării contractului individual de muncă ca fiind din 03 septembrie 2012, de stabilit faptul discriminării din partea Colegiului Tehnic Agricol din or. Soroca a Valentinei Jamba pe criterii profesionale și de gen; de încasat de la Colegiul Tehnic Agricol din Soroca în beneficiul Valentinei Jamba indemnizația de concediere în sumă de 29 443,48 lei, plata suplimentară pentru întârzierea achitării indemnizației de concediere în sumă de 2 620,47 lei, compensația pentru luna a doua după concediere în caz de neîncadrare în cîmpul muncii în sumă de 4 580,23 lei, compensația prejudiciului material legat de reținerea carnetului de muncă în mărime de 7 010,35 lei, compensarea prejudiciului moral legat de reținerea carnetului de muncă – 4 580,23 lei, compensația prejudiciului moral legat de concedierea ilegală și discriminare în sumă de 30 000 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 09 ianuarie 2013 în baza cererii reclamantei și a reprezentantului acesteia, prin încheiere a fost solicitat un aviz consultativ a Plenului CSJ privind modul de punere în aplicare a art. 301 alin. (1) lit. c) CM.

Prin avizul consultativ nr. 2ac-2/13 din 04 martie 2013 Plenul CSJ a explicat că, preavizul nu este obligatoriu în cazul încetării raporturilor de muncă în baza art. 301 alin. (1) lit. c) CM. În acest caz nu se achită nici indemnizația de concediere și nici nu este nevoie de acordul sindicatelor.

Ulterior reclamanta a renunțat la capătul de cerere privind stabilirea faptului discriminării la concedierea sa, iar printr-o cerere suplimentară și-a majorat pretențiile în partea sumei indemnizației de concediere pînă la 12 278,28 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Soroca din 22 octombrie 2013 acțiunea a fost admisă parțial. A fost obligat Colegiul Tehnic Agricol din or. Soroca să modifice data încetării contractului individual de muncă în carnetul de muncă a Valentinei Jamba cu indicarea datei de „03 septembrie 2012” în loc de „01 septembrie 2012”. S-a încasat de la Colegiul Tehnic Agricol din or. Soroca în beneficiul Valentinei Jamba suma de 7 010,35 lei cu titlu de prejudiciu material pentru reținerea carnetului de muncă și 4580,23 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru reținerea carnetului de muncă și 5 500 lei cheltuieli de judecată, iar în total suma de 17 090,58 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 01 aprilie 2014 au fost respinse apelurile declarate de Jamba Valentina și de Colegiul Tehnic Agricol din Soroca și a fost menținută hotărîrea Judecătoriei Soroca din 22 octombrie 2013.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 16 iulie 2014, Colegiul Tehnic Agricol din Soroca în persoana rectorului Nesterenco Constantin a declarat recurs, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a indicat că hotărîrile contestate sunt ilegale, lipsite de suport juridic și argumente fondate, pasibile de a fi casate deoarece instanțele au examinat subiectiv și superficial litigiul dat, aplicînd în mod eronat legea.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Avînd în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 16 mai 2014 (f.d. 41 vol. II), cît și faptul că conform avizului de recepție aceasta a fost recepționată de către recurent la 20 mai 2014 (f.d. 43 vol. II), recursul Colegiului Tehnic Agricol din Soroca se consideră declarat în termen.

La 01 octombrie 2014, Jamba Valentina a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitînd respingerea acestuia.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) CPC, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 09 octombrie 2014, recursul a fost declarat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC prezentul recurs se examinează fără prezența părților.

Examinând motivele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, urmînd a fi modificate decizia Curții de Apel Bălți din 01 aprilie 2014 și hotărîrea Judecătoriei Soroca din 22 octombrie 2013, în partea aprecierii cuantumului prejudiciului moral, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, *„Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărîrea primei instanțe”*.

Din materialele cauzei rezultă că prin ordinul nr. 64 din 20 august 2012, emis în temeiul art. 47 alin. (2) lit. d) din Legea învățămîntului nr. 547 XIII din 21 iulie 1995 și art. 301 alin. (1) lit. c) Codul Muncii, au fost încetate raporturile de muncă stabilite între Jamba Valentina și Colegiului Tehnic Agricol din Soroca începînd cu data de 01 septembrie 2012 (f.d. 18 vol. I).

Prin ordinul nr. 72/c din 23 august 2012 (f.d. 94 vol. I) a fost modificată data prevăzută la pct. 1 din ordinul nr. 64 din 20 august 2012, 01 septembrie 2012 fiind înlocuită cu 03 septembrie 2012.

În conformitate cu art. 47 alin. (2) lit. d) din Legea învățămîntului nr. 547 XIII din 21 iulie 1995, *„Instituția de învățămînt preuniversitar are, în principal, următoarele competente: numește și concediază, în condițiile legii, cadrele didactice din instituțiile de învățămînt de stat, după coordonarea prealabilă cu direcția de învățămînt - în cazul instituțiilor de învățămînt de subordonare locală și, respectiv, cu Ministerul Educației - în cazul instituțiilor de învățămînt de stat special, secundar profesional, precum și al celor de subordonare republicană”*.

Conform art. 301 alin. (1) lit. c) Codul Muncii, *„Pe lîngă temeiurile generale prevăzute de prezentul cod, contractul individual de muncă încheiat cu cadrele didactice poate înceta pe următoarele temeiuri suplimentare: stabilirea pensiei pentru limită de vîrstă”*.

Reieșind din conținutul normelor legale citate, Colegiul ajunge la concluzia că instanțele inferioare corect au constatat legalitatea procedurii de concediere a Valentinei Jamba, în calitatea sa de cadru didactic. De asemenea, avînd în vedere că Jamba Valentina a fost concediată în legătură cu stabilirea pensiei pentru limita de vîrstă și faptul că respectivul temei de desfacere a contractului de muncă nu cade sub incidența art. 184; 186 Codul Muncii, Colegiul ajunge la concluzia că instanțele inferioare corect au stabilit netemeinicia pretenției înaintate de către Jamba Valentina cu privire la încasarea indemnizației de concediere, prin urmare, corect au respins-o.

În conformitate cu art. 66 alin. (5) Codul Muncii, *„La încetarea contractului individual de muncă, carnetul de muncă se restituie salariatului în ziua eliberării din serviciu”*.

În conformitate cu art. 330 alin. (1) lit. d) CPC, *„Angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligație survine, în particular, în caz de reținere a eliberării carnetului de muncă”*.

Din materialele cauzei reiese că carnetul de muncă a fost eliberat Valentinei Jamba nu la momentul încetării raporturilor de muncă (03 septembrie 2012) ci abia la 16 octombrie 2012 în temeiul cererii înaintate de către Jamba Valentina (f.d. 24). Avînd în vedere că acțiunile angajatorului nu sunt conforme prevederilor legale enunțate, Colegiul ajunge la concluzia că instanțele inferioare corect au calificat acțiunile angajatorului ca fiind ilegale și corect au încasat 7 010,35 lei cu titlu de prejudiciu cauzat prin reținerea ilegală a carnetului de muncă.

Studiind carnetul de muncă a Valentinei Jamba (f.d. 9 vol. I), Colegiul constată că data încetării raporturilor de muncă indicată în respectivul carnet (01 septembrie 2012) nu corespunde ordinului nr. 72/c din 23 august 2012 (f.d. 94 vol. I) prin care a fost modificată data prevăzută la pct. 1 din ordinul nr. 64 din 20 august 2012, 01 septembrie 2012 fiind înlocuită cu 03 septembrie 2012. Prin urmare, instanțele inferioare corect au obligat Colegiului Tehnic Agricol din Soroca să efectueze rectificările corespunzătoare în carnetul de muncă al Valentinei Jamba.

Conform art. 1423 alin. (1) și alin.(2) Cod civil *„Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate”*.

Astfel, raportînd prezenta normă la circumstanțele cauzei, Colegiul consideră că suma de 4 580,23 lei încasată din contul Colegiului Tehnic Agricol din Soroca în beneficiul Valentinei Jamba cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul moral cauzat pentru reținerea carnetului de muncă, este exagerată, urmînd a fi micșorată pînă la suma de 1 000 lei. În viziunea instanței de recurs, suma de 1 000 lei raportată la caracterul și gravitatea suferințelor psihice cauzate Valentinei Jamba, reprezintă o satisfacție echitabilă.

Reieșind din cele expuse mai sus, decizia Curții de Apel Bălți din 01 aprilie 2014 și hotărârea Judecătoriei Soroca din 22 octombrie 2013 sunt legale, fiind adoptate cu respectarea normelor de drept procedural și material, însă urmează a fi modificate în partea aprecierii cuantumului prejudiciului moral.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție.

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Colegiul Tehnic Agricol din Soroca.

Se modifică decizia Curții de Apel Bălți din 01 aprilie 2014 și hotărârea Judecătorei Soroca din 22 octombrie 2013, adoptate în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Jamba Valentina către Colegiul Tehnic Agricol din Soroca cu privire la anularea ordinului de concediere, încasarea indemnizației de concediere, a prejudiciului material și moral, în partea prin care s-a încasat din contul Colegiului Tehnic Agricol din Soroca în beneficiul Valentinei Jamba suma de 4580,23 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru reținerea carnetului de muncă, după cum urmează:

Se încasează din contul Colegiului Tehnic Agricol din Soroca în beneficiul Valentinei Jamba suma de 1000 (una mie) lei cu titlu de prejudiciu moral pentru reținerea carnetului de muncă.

În rest decizia Curții de Apel Bălți din 01 aprilie 2014 și hotărârea Judecătorei Soroca din 22 octombrie 2013 se mențin.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Vladimir Timofti

Iuliana Oprea

Ion Druță